

Brüssel, 29.4.2020
COM(2020) 183 final

2020/0073 (APP)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS

**Euroopa äriühingu (SE) ja Euroopa ühistu (SCE) üldkoosolekuga seotud ajutiste
meetmete kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Nõukogu 8. oktoobri 2001. aasta määruses (EÜ) nr 2157/2001 Euroopa äriühingu (SE) põhikirja kohta ja nõukogu 22. juuli 2003. aasta määruses (EÜ) nr 1435/2003 Euroopa ühistu (SCE) põhikirja kohta on sätestatud nende õigusaktidega reguleeritavate üksuste (SE ja SCE) asutamist ja tegevust käsitlevad eeskirjad. Nii SE määruses kui ka SCE määruses ühtlustatakse ka üldkoosoleku korraldamise tähtaeg. Mõlema määruse artiklis 54 on sätestatud ühesugune reegel, mille kohaselt peavad SEd ja SCEd korraldama üldkoosoleku vähemalt kord igal kalendriaastal, kuue kuu jooksul pärast majandusaasta lõppu. Määrustes ei ole selle reegli suhtes ette nähtud ühtegi erandit.

COVID-19 pandeemia puhkemine avaldab ränka mõju äriühingutele ja ühistutele, sealhulgas SEdele ja SCEdele. Eelkõige seoses karantiini- ja suhtlemisdistantsi hoidmise meetmetega ning vajadusega keskenduda oma jõupingutustes majandustegevuse piirangute järgimisele on SEdel ja SCEdel märkimisväärsed raskusi vastava määruse artiklis 54 osutatud üldkoosoleku toimumise tähtajast kinnipidamisega. Kuigi liikmesriigid on kehtestanud äriühinguõiguse valdkonnas erakorralisi meetmeid, et toetada ja aidata äriühinguid praegustes erandlikes oludes, ei ole sellised meetmed suunatud SEdele ega SCEdele, sest nende mõlema põhikiri on sätestatud ELi määrusega.

Üldkoosolekute korraldamine on ülimalt oluline, et õiguslikult nõutavaid või majanduslikult vajalikke otsuseid, mis mõjutavad äriühingut ennast, selle aktsionäre või kolmandaid isikuid, saaks teha õigel ajal. Arvestades et COVID-19 pandeemiast põhjustatud erandlikud asjaolud ei sõltu ei SEdest, SCEdest ega ka liikmesriikidest, kehtestatakse käesoleva ettepanekuga ELi tasandil ajutine erand SE määruse artiklis 54 ja SCE määruse artiklis 54 sätestatud tähtajast. Ajutine erand peaks võimaldama SEdel ja SCEdel pidada üldkoosoleku 12 kuu jooksul pärast majandusaasta lõppu, kuid mitte hiljem kui 31. detsembril 2020. Ajutine erand on vajalik, et võimaldada SEdel ja SCEdel teha üldkoosolekuks vajalikke ettevalmistusi ning tagada õiguskindlus SE ja SCE määruses sätestatud kohustuste täitmiseks.

Peale selle reguleerib üldkoosoleku korraldamist ja läbiviimist ning hääletuskorda SE määruse artikli 53 kohaselt SE registrijärgse asukoha liikmesriigi aktsiaseltside suhtes kohaldatav õigus. SCE määruse artiklis 53 on sätestatud samasisuline õigusnorm. Sarnaselt paljudes liikmesriikides juba vastu võetud riiklikele erakorralistele meetmetele seoses aktsiaseltside või muude äriühingute või üksustega on oluline, et liikmesriigid tagaksid kooskõlas vastava määruse artikliga 53, et SEdel ja SCEdel lubataks kasutada digitaalseid vahendeid ja menetlusi ning et SEd ja SCEd püüaksid selliseid vahendeid ja menetlusi rakendada võimalikult suures ulatuses, et tagada vajalike otsuste tegemine.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklil 352. Kõnealusel artiklis sätestatakse, et kui aluslepingutes määratletud poliitika raames osutub mõne aluslepingutes sätestatud eesmärgi saavutamiseks vajalikuks liidu meede ning aluslepingutes ei ole sätestatud selleks vajalikke volitusi, võtab nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist ühehäälselt vastu

asjakohased meetmed; seda sätet kasutati õigusliku alusena juba määruse (EÜ) nr 2157/2001 ja määruse (EÜ) nr 1435/2003 vastuvõtmisel.

- **Subsidiaarsus**

Liikmesriigid üksi ei saa ettepaneku eesmärgi piisaval määral saavutada, sest Euroopa äriühinguid (SE) reguleeritakse liidu tasandil nõukogu määrusega (EÜ) nr 2157/2001 ja Euroopa ühistuid (SCE) nõukogu määrusega (EÜ) nr 1435/2003. Kõik nendest määrustest seoses COVID-19 kriisiga kõrvale kalduvad ajutised meetmed tuleb vastu võtta liidu tasandil.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik, et leevendada praeguse COVID-19 puhangu mõju SEde ja SCEde üldkoosolekute korraldamisele. Kavandatav meede on seega proportsionaalne, muu hulgas ka oma kohaldamisaja seisukohast.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Kõnealune kiireloomuline meede on tingitud ootamatu ja ettenägematu COVID-19 pandeemia puhkemisest. Seetõttu ei ole mõjuhinnangut ega järelhindamist tehtud. Mitu sidusrühma on soovinud selle küsimuse seadusandlikku lahendamist.

4. MÕJU EELARVELE

Ei kohaldata.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS

Euroopa äriühingu (SE) ja Euroopa ühistu (SCE) üldkoosolekuga seotud ajutiste meetmete kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 352,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Selleks et piirata 11. märtsil 2020 Maailma Terviseorganisatsiooni poolt pandeemiaks kuulutatud koroonaviirus COVID-19 levikut, on liikmesriigid kehtestanud enneolematuid meetmeid, eelkõige seoses karantiini ja suhtlemisdistanti hoidmisega.
- (2) Need meetmed võivad takistada äriühingutel ja ühistutel täita oma siseriiklikust ja liidu äriühinguõigusest tulenevaid õiguslikke kohustusi, eelkõige tekitades neile märkimisväärsed raskusi üldkoosoleku korraldamisel.
- (3) Riiklikul tasandil on liikmesriigid kehtestanud erakorralised meetmed, millega toetatakse äriühinguid ja ühistuid ning võimaldatakse neile praeguses erandlikus olukorras vajalike vahendite kasutamist ja paindlikkust. Eelkõige on paljud liikmesriigid võimaldanud kasutada üldkoosolekute korraldamiseks digitaalseid vahendeid ja menetlusi ning pikendanud 2020. aasta üldkoosolekute toimumise tähtaegu.
- (4) Liidu tasandil reguleeritakse Euroopa äriühinguid (SE) nõukogu määrusega (EÜ) nr 2157/2001¹ ja Euroopa ühistuid (SCE) nõukogu määrusega (EÜ) nr 1435/2003². Mõlema määruse artikli 54 kohaselt tuleb üldkoosolek korraldada kuue kuu jooksul pärast majandusaasta lõppu. Võttes arvesse praeguseid erandlikke asjaolusid, tuleks sellest nõudest teha ajutine erand. Arvestades et üldkoosolekute korraldamine on väga oluline selleks, et tagada õiguslikult nõutavate või majanduslikult vajalike otsuste vastuvõtmine õigel ajal, tuleks Euroopa äriühingutel (SE) ja Euroopa ühistutel (SCE) lubada pidada üldkoosolekut 12 kuu jooksul pärast majandusaasta lõppu, tingimusel et

¹ Nõukogu 8. oktoobri 2001. aasta määrus (EÜ) nr 2157/2001 Euroopa äriühingu (SE) põhikirja kohta (EÜT L 294, 10.11.2001, lk 1).

² Nõukogu 22. juuli 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1435/2003 Euroopa ühistu (SCE) põhikirja kohta (ELT L 207, 18.8.2003, lk 1).

see toimub hiljemalt 31. detsembril 2020. Kuna kõnealune erand on COVID-19 pandeemiaga seotud ajutine meede, tuleks seda kohaldada üksnes 2020. aastal toimuva pidavate üldkoosolekute suhtes.

- (5) Euroopa Liidu toimimise lepingus on käesoleva määruse vastuvõtmise volitused sätestatud üksnes artiklis 352.
- (6) Kuna liikmesriigid üksi ei saa piisaval määral saavutada käesoleva määruse eesmärke, milleks on ajutise erakorralise lahenduse võimaldamine, kaldudes kõrvale määruse (EÜ) nr 2157/2001 sättest ning määruse (EÜ) nr 1435/2003 sättest, ning nimetatud eesmärgid on oma ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutatavad liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus kaugemale nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust.
- (7) Võttes arvesse asjaolu, et määruste (EÜ) nr 2157/2001 ja (EÜ) nr 1435/2003 artiklis 54 osutatud kuuekuuline ajavahemik lõpeb mais või juunis 2020 ning et arvesse tuleb võtta ka kokkukutsumise aega, peaks käesolev määrus jõustuma võimalikult kiiresti.
- (8) Küsimuse kiireloomulisuse tõttu peetakse asjakohaseks teha erand kaheksa nädala pikkusest ajavahemikust, millele viidatakse Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Euroopa äriühingu (SE) üldkoosolekuga seotud ajutine meede

Kui kooskõlas määruse (EÜ) nr 2157/2001 artikli 54 lõike 1 esimese lausega tuleb SE üldkoosolek pidada 2020. aastal, võib SE erandina sellest sättest pidada üldkoosoleku 12 kuu jooksul pärast majandusaasta lõppu, tingimusel et koosolek toimub hiljemalt 31. detsembril 2020.

Artikkel 2

Euroopa ühistu (SCE) üldkoosolekuga seotud ajutine meede

Kui kooskõlas määruse (EÜ) nr 1435/2003 artikli 54 lõike 1 esimese lausega tuleb SCE üldkoosolek pidada 2020. aastal, võib SCE erandina sellest sättest pidada üldkoosoleku 12 kuu jooksul pärast majandusaasta lõppu, tingimusel et koosolek toimub hiljemalt 31. detsembril 2020.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.
Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*